

Společensky odpovědné veřejné zakázky na stavební práce

O možnostech, jak ve stavebních zakázkách zohledňovat sociální, environmentální či ekonomické aspekty, debatovali účastníci tematického workshopu, který se konal v polovině srpna v rámci aktivit projektu *Podpora implementace a rozvoje sociálně odpovědného veřejného zadávání*. Workshopem provázel Stuart Cairns, partner mezinárodní právnické kanceláře Bird & Bird, který je jedním z předních právníků specializujících se na veřejné zakázky ve Velké Británii. Během svojí kariéry poskytoval mnohokrát rady, jak začlenit sociální aspekty do zadávání veřejných zakázek, a spolupracoval při tvorbě metodických pokynů řady vládních institucí ve Velké Británii.

Z obsahu workshopu lze ve stručnosti shrnout, že při zadávání veřejných zakázek je velmi důležitá fáze, která předchází vypsání samotné zakázky. Fáze, ve které se identifikují potřeby zadavatele, ve které se hledají řešení, která uspokojí definovanou potřebu, a ve které se zjišťuje, jaký dopad na společnost, životní prostředí či ekonomiku by dodávané řešení mohlo mít. Stejně důležitá je pak i fáze samotného plnění, kdy je třeba důsledná kontrola smluvních požadavků, ve kterých bývají prvky sociálně odpovědného zadávání zahrnuty. V samotném zadávacím řízení se musí samozřejmě dodržovat základní zásady transparentnosti, přiměřenosti, nediskriminace, rovného zacházení a další podmínky stanovené zákonem.

Pro získání maximální hodnoty za veřejné peníze se ve Velké Británii často využívá soutěžního dialogu či jednacího řízení s uveřejněním, kdy součástí obsahu vyjednávání jsou i sociální aspekty zakázky. Potenciální dodavatelé tak přicházejí s vlastními návrhy a nabízejí řešení, která mají pozitivní sociální dopad. Výhodou je, že zadavatel mnohdy získá více, než očekával, a že dodavatelé nabízejí řešení, která vycházejí ze znalosti prostředí, ve kterém působí, a tedy řešení, která umí opravdu realizovat. Zadavatelé nemají problémy s tím, že by subjekty na trhu neuměly nabízet kvalitní a sociálně odpovědná řešení. V Británii je běžné, že společnosti zaměstnávají specialisty, kteří mají na starosti nejen agendu společenské odpovědnosti, jak ji známe z ČR, ale přímo se věnují sociálnímu a environmentálnímu dopadu činnosti podniku.

Sociální, environmentální či ekonomické požadavky by měly vycházet z obecnější strategie veřejného zadavatele provázané na jeho cíle, kterých chce dosáhnout. O této strategii by měl zadavatel informovat v maximální možné míře, aby se potenciální dodavatelé měli možnost se sociálně odpovědným přístupem zadavatele seznámit dlouho dopředu, ideálně před zadáním konkrétní veřejné zakázky. K této všeobecné informovanosti lze využít nejen předběžné tržní konzultace, ale také webové stránky či jiné veřejně přístupné komunikační kanály.

Jeden z bloků workshopu byl věnován také přímým platbám poddodavatelům, které jsou ve velké Británii již několik let běžnou praxí. Na webových stránkách projektu, se můžete dočíst o dalších konkrétních požadavcích, které lze uplatňovat ve [stavebních zakázkách](#).

Workshop jsme připravili ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, které již, podobně jako Ministerstvo práce a sociálních věcí, sociálně odpovědné aspekty ve veřejných zakázkách zohledňuje. Workshopu se účastnilo téměř padesát odborníků na veřejné zakázky, kteří se již o odpovědné zadávání zajímali nebo s ním dokonce již začali.

V zájmovém čísle odborného časopisu *Veřejné zakázky v praxi* pak najdete rozhovor se Stuartem Cairnsem, ve kterém mluví o zavádění sociálně odpovědného zadávání do praxe ve Velké Británii, o jeho přínosech a také o zapojení tržních subjektů.